

پوهنتون اسلام
پوهنځی شرعيات
پروگرام ماستري
تفسیر و حدیث

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
رہاست پوهنتونهای خصوصی

تعویذ و رقیه مشروع و غیر مشروع

درپرتو قرآن و سنت

(رساله ماستري)

محصل: نسیمه "رحماتی"

استاد رهنما: د. عبدالباري "حميدي"

سال ۱۳۹۹ هـ ش ۱۴۴۶ م ق

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات
پروگرام ماستری
تفسیر و حدیث

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتونهای خصوصی

تعویذ ورقیه مشروع و غیر مشروع در پرتو قرآن و سنت

(رساله ماستری)

محصل: نسیمه "رحمانی"

استاد رهنما: د. عبدالباری "حمیدی"

سال 1399 هـ ش - 1442 هـ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دپارتمنت تفسیر و حدیث

بورده ماستری

تصدیق نامه

محترمه نسیمه بنت محمد حبیب ID: SH-MST-97-391 محصله دور چهارم تفسیر و حدیث که رساله ماستری خویش را زیر عنوان: تعویذ و رقیه مشروع و غیر مشروع در پرتو قرآن و سنت به روز یکشنبه تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ هـ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق د ۹۵ (نمره په عدد) نود و پنج (نمره په حروفو) گردید.

موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

ردیف	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	دکتور عبدالرحمن شاه	عضو هیات	
۲	دکتور محمد مزمل اسلامی	عضو هیات	
۳	دکتور عبدالباری حمیدی	استاد رهنما و رئیس جلسه دفاع	

..... معاون علمی

..... آمر بورده ماستری

خلاصه تحقیق

واژه تعویذ به معنای پناه دادن، و در امان نگهداشتن است از شری که با آن انسان مواجه میشود در اصطلاح در امان نگهداشتن خود به وسیله رقیه و آویزان نمودن اشیای معین شامل دمها و درودها، دعاها و افسون ها، مهره ها و اشیای دیگری است که توسط آنها شخص مریض را رقیه و معالجه مینمایند که برخی آنها مشروع و برخی دیگر غیر مشروع میباشد.

موضوع رقیه مهم و اهمیت آن هم واضح می باشد، بخاطریکه مسلمانان مریض میشوند و ضرورت به دم و شفا جویی دارند، و میتوانند از دم و دعاء و رقیه مشروع به اساس هدایت اسلام استفاده نمایند، بدون تردید رقیه مشروع یکی از ابواب خیر برکت و رحمت الهی است که به این امت گشوده شده است، و امت اسلامی میتواند از آن بهره گیرد، رقیه شرعی دارای اهمیت خاص، و ویژه ای است که سبب نجات، حفاظت، شفاء و علاج هزاران غم دیده، و درد مند گردیده است، و با آمدن دین اسلام دم و افسون های شرکی که در زمان جاهلیت رائج بود و آنرا به یکدیگر تعلیم می دادند و از یک نسل به نسل دیگر نقل گردیده بود که جز روند شیطانی چیزی دیگری نبود ممنوع قرار داده شده بود، و به عوض آن رقیه شرعی شفاء و رحمت جاگزین شد که خالی از شرک بود.

هدف از تحقیق این موضوع نظر به ضرورت ای که در جامعه امروزی ما داریم مشکلات اجتماعی روبه افزایش جوامع بشری خصوصا جوامع اسلامی با مشکلات ای همچون استفاده از تعویذ و رقیه های غیر مشروع، و رو آوردن به ساحران و دجالان که مردم عوام را فریب میدهند روبرو هستن، و استفاده از تعویذ رقیه مشروع در جوامع اسلامی مبدل به یک چیز نا آشنا شده که متاسفانه مردم آشنایی زیادی با تعویذ و رقیه های مشروع ندارند، برای معرفی این موضوع و بیان حرمت و ممنوعیت تعویذ و رقیه های غیر مشروع این موضوع را انتخاب و در مورد بنده تحقیق نموده است.

و این تحقیق از نوع استقرائی بوده که موضوعاتی را که در این تحقیق در نظر گرفته شده جمع آوری معلومات از منابع گوناگون و بحث در مورد موضوع در پرتو قرآن و سنت که غالبا منهج کتابخانه ای میباشد.

نتایج بدست آمده از این تحقیق دم و تعویذ ها عموما به دو نوع است ۱- مشروع ۱- غیر مشروع که هر کدام انواع مختلفی دارد، دم و تعویذ مشروع عبارت از همان دم و دعاهاست که در کل موافق شریعت بوده، و معیارهای لازم مشروعیت در آن موجود باشد، و غیر مشروع برعکس آن است، و دم و تعویذ شرعی نه تنها حقیقت دارد بلکه فواید

ومصالح متعددی را نیز درقبال دارد که عبارت از متابعت از سنت عملی رسول الله صلی الله علیه وسلم میباشد، دفع بلا ومصیبت قبل از وقوع آن، حفاظت وحمایت از مسلط شدن شیطان بر انسان، دم ودعای دیگران درحقیقت یکی از شیوه های رسانیدن نفع به آنان میباشد.

غیر از دم و تعویذ واژه های دیگری نیز وجود دارد مانند: رقیه، تمیمة، تولة، نشرة، ودعة، عزیمة، وغیره که برخی از آنان چون نشرة وعزیمة ورد و حرز مانند: رقیه نوعی از دم ودعا هاست که درصورت داشتن معیار ها وشروط شرعی را داشته باشد جواز دارد، و اگر آن شروط و معیارهای شرعی را نداشته باشد جواز ندارد .

واژه های کلیدی:

رقیة، دم، تعویذ، مشروع.

فهرست عناوین

صفحه

عنوان

Error! Bookmark not defined.	اهمیت موضوع:
Error! Bookmark not defined.	اسباب اختیار موضوع:
Error! Bookmark not defined.	سوال های اساسی تحقیق:
Error! Bookmark not defined.	پیشینه تحقیق:
Error! Bookmark not defined.	روش تحقیق:
Error! Bookmark not defined.	اهداف تحقیق:
Error! Bookmark not defined.	مشکلات تحقیق:
Error! Bookmark not defined.	هیكل تحقیق:

فصل اول (مفاهیم عمومی)

Error! Bookmark not defined.	مفاهیم عمومی
Error! Bookmark not defined.	مبحث اول: مفهوم تعویذ
Error! Bookmark not defined.	مطلب اول مفهوم تعویذ در لغت:
Error! Bookmark not defined.	مطلب دوم : معنا و مفهوم تعویذ در اصطلاح: ...
Error! Bookmark not defined.	مبحث دوم: الفاظ و کلمات مرادف و متقارب تعویذ
defined.	
Error! Bookmark not defined.	مطلب اول: رُقِیة ، تمنائم ، تولة و نشرة
Error! Bookmark not defined.	1 – رقیه:
Error! Bookmark not defined.	2 – تمنائم:
Error! Bookmark not defined.	3 - تولة:
Error! Bookmark not defined.	4 – نشره:
Error! Bookmark not defined.	انواع نشرة:

Error! Bookmark not defined.: الفاظ مرادف ديگر با تعويد:

Error! Bookmark not defined.: 1 - وَدَعَا

Error! Bookmark not defined.: 2- عزيمة:

Error! Bookmark not defined.: 3- زبان بندي..

Error! Bookmark not defined.: 4- منتر كه ريشه

Error! Bookmark not defined.: 5- ورد:

Error! Bookmark not defined.: 6- حِرْز:

Error!مبحث سوم: اهميت شناخت تعويد و رقيه مشروع وغير مشروع
Bookmark not defined.

Error! Bookmark notمطلب اول: اهميت شناخت تعويد و رقيه مشروع
defined.

Error! Bookmark not defined. ..مطلب دوم: اهميت شناخت رقيه غير مشروع ..
Error! Bookmark not defined....فصل دوم.

Error! Bookmark not defined. تعويد و رقيه هاي مشروع انواع واحكام آن

Error! Bookmark not defined.مبحث اول: تعويد و رقيه هاي مشروع

Error! Bookmark not defined.مطلب اول: دليل مشروعيت تعويد و رقيه مشروع از قرآن .
defined.

Error! Bookmark ...مطلب دوم: دليل و مشروعيت تعويد و رقيه مشروع در حديث
not defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب چهارم اقوال علماء واجماع امت

Error! Bookmark not defined.مبحث دوم انواع تعويد و رقيه هاي مشروع

Error!مطلب اول: تعويد و رقيه مشروع توسط آيات و سوره هاي قرآن
Bookmark not defined.

Error! Bookmark ...مطلب دوم: تعويد و رقيه مشروع توسط ادعية و اذكار مأثور
not defined.

Error! Bookmark not defined.مبحث سوم: احکام و آداب تعویذ ورقیه های مشروع

Error! Bookmark not defined.مطلب اول: حکم اجرت گرفتن در برابر رقیه و تعویذ

Error! Bookmark not defined.مطلب دوم: حکم کتابت و آویختن تعویذ ورقیه های مشروع

Error! Bookmark not defined.۱- تضاد و رو آوردن به این خرافات با آیات قرآنی

Error! Bookmark not defined.۳- شرک بودن این اعمال

Error! Bookmark not defined.۴- کثرت اضرار و مفسد چنین اعمال

Error! Bookmark not defined.۵- تضاد اعمال فوق با عقیده توکل

Error! Bookmark not defined.مطلب سوم: آداب رقیه کننده و تعویذ دهنده

Error! Bookmark not defined.مطلب چهارم: شروطی راکه بیمار باید مراعات نماید

Error!مبحث چهارم: آثار و فواید، و شروط تعویذ ورقیه های مشروع :
Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب اول آثار و فواید رقیه های مشروع :

Error! Bookmark not defined.مطلب دوم شروط تعویذ ورقیه های مشروع :

Error!مطلب سوم: شروطی راکه در هنگام دم نمودن مد نظر داشته باشد :
Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.فصل سوم.....

Error! Bookmark not defined.تعویذ ورقیه های غیر مشروع انواع احکام و اضرار آن ...
defined.

Error! Bookmark not defined.مبحث اول: انواع تعویذ ورقیه های غیر مشروع
defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب اول: تعویذ ورقیه های شرکی

Error! Bookmark not defined.مطلب دوم: تعویذ ورقیه های حرام.

Error! Bookmark ..مبحث دوم: اضرار و پیامدهای تعویذ ورقیه های غیرمشروع.
not defined.

Error!مطلب اول: اضرار دینی اعتقادی و اخروی تعویذهای غیرمشروع.
Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب دوم: اضرار دنیوی تعویذهای غیرشرعی.

مبحث سوم: حکم تعلم تعویذ ورقیه های غیرمشروع و حکم رفتن به نزد ساحران
و تعویذ دهنده گان حرفوی
Error! Bookmark not defined.

Error! ..مطلب اول: حکم تعلم تعویذ ورقیه های غیر مشروع از جمله سحر در اسلام.
Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب دوم: حکم ساحر در اسلام.

Error! Bookmark ...مطلب سوم: آیا از بین بردن سحر از طریق سحر جواز دارد؟
not defined.

Error! Bookmark not defined.مطلب چهارم: حکم رفتن به نزد ساحر.

Error! Bookmark not defined.ضمائم بحث.

نتیجه گیری..... 7

پیشنهادهات..... 10

Error! Bookmark not defined.فهرست آیات قرآن کریم.

Error! Bookmark not defined.فهرست احادیث النبویه.

Error! Bookmark not defined.فهرست اعلام.

11.....مصادر و مراجع

نتیجه گیری

در پایان این تحقیق آنچه را که به عنوان نتایج بدست آمده از تحقیق تذکر داد امور ذیل اند:

۱- دم و تعویذ عموماً بر دو نوع است: ۱- مشروع ۲- غیر مشروع و هر کدام انواع مختلفی دارد.

۲- دم و تعویذ مشروع همان دمها و دعاهاست که در کل موافق شریعت بوده، و معیارهای لازم مشروعیت در آن موجود باشد، و غیر مشروع بر عکس آن است.

۳- در مورد حکم تعویذ باید گفت که اگر دم و تعویذ توسط آیات قرآنی و دعاها یا مآثور نبوی باشد، بنابر دلائل متعدد احادیث قولی، و فعلی و همچنان اجماع علماء جواز دارد.

۴- و اینکه اهلیت و شایستگی دم و تعویذ را هر فرد ندارد، لذا شرط اساسی دم کننده و تعویذ دهنده این است که دعاها یا مشروع قرآنی مانند: سوره فاتحه، اخلاص، فلق، ناس، آیه الکرسی، آخر سوره بقره، و هم چنان اذکار، و اوراد، و ادعیه نبوی را یاد داشته، و با آنها کاملاً آشنائی داشته باشد، و هنگام خواندن آیات، و اوراد معنی و مفهوم آنها را نیز در ذهنش متصور سازد، و شرط مهم دم کننده اینست که دم کننده با زنان نامحرم به شکل تنهایی ننشیند، و هم چنان اذکار به عذر اینکه دم میاندازد کدام عضو زن نامحرم را مساس نکند؛ هیچ وقت نمیتواند همانند داکتر عمل کند؛ زیرا که داکتر به غرض تشخیص بهتر نیاز دارد تا به عضو درد مند مریض دست بکشد اما کار دم اندازنده تنها خواندن است نه چیز دیگر.

۵- از دلایل اینکه از قرآن و سنت و اجماع علماء بیان گردید واضح میگردد که دین اسلام به غرض حمایت توحید، و حفاظت از عقائد مسلمانان نه تنها از شرک بلکه از اعمال و وسائل شرک نیز منع نموده است که رقیه غیر مشروع خود از جمله وسایل شرک میباشد.

۶- رقیه یا دم و دعاها یا مشروع خود یگانه وسیله فعال و مهم میباشد بخاطر دعوت مردم به سوی دین الله.

۷- رقیه شرعی از جمله شعائر دین ماست مردم به اساس محبت که به الله و رسولش دارند بخاطر دوری از بدعت ها و خرافات و محرمات به این التزام مینمایند.

۸- از مصادر و منابع سعادت انسان خدمت غیر و دیگران را نمودن است بخصوص زمانیکه انسان چنین کاری را بخاطر کسب رضامندی الله سبحانه و تعالی نماید و طلب اجر از الله نماید که در رقیه شرعی این مزایا وجود دارد.

۹- و اینکه رو آوردن به رقیه و دم و دعاهای غیر مشروع اضرار مختلفی را به دنبال دارد از جمله:

الف: اضرار دنیوی: که سبب اضرار متعدد دیگری مانند: اضرار اجتماعی، و روانی، و اقتصادی میشود. **ب:** اضرار دینی اعتقادی و اخروی تعویذ های غیر مشروع: سبب سقوط انسان در دامنه شرک شده، و همچنان سبب زیاد شدن مرض و ضعف ایمان و توکل به الله متعال .

۱۰- تعویذهای غیر مشروع سبب بوجود آمدن اضطراب و مفساد اجتماعی میشود مردم ازین طریق در دامن ساحران و جادوگران قرار می گیرند، و در حق یکدیگر ظلم میکنند، منازعات و اختلافات در بین شان گسترده میشود، و یکی بر جان دیگری می افتند و بلاخره این روند باعث از بین رفتن امنیت در اجتماع میشود.

۱۱- و اینکه تعلم سحر و رفتن به نزد ساحر حل و از بین بردن سحر بوسیله سحر همه حرام بوده و حتی علماء حکم به قتل ساحر مینمایند.

۱۲- از تعریف رقیه و تعویذ دانسته میشود که تعویذ نسبت به دم و رقیه عام تر است، زیرا در تعویذ بیشتر از نوشته ها، و یا مهره ها و اشیای دیگر استفاده میگردد .

۱۳- غیر از دم (رقیه) و تعویذ کلمات دیگری، چون تمیمة، تولة، نشرة، ودعة، عزیزة و غیره وجود دارد که برخی از آنها مانند: نشرة، عزیزة ورد، و حرز همانند رقیه نوعی از دم و دعاء است که در صورت داشتن معیار ها و شروط شرعی جواز دارد، و اگر آن معیار های شرعی را نداشته باشد جواز ندارد، و برخی دیگر آنها مانند: تمیمة، و تولة مهره های اند که مردم آنها را سبب حفاظت از نظر بد و یا برخی امراض دیگر میدانند که شرعا جواز نداشته و گاهی به شرک می انجامد، و یا آنها نوعی از سحر و جادو میباشند که حرام است که گاهی به شرک و کفر انسان ملمان را میکشاند.

۱۴- این بحث يك ضمیمه هم همراه با خود دارد که در خلال نوشتن آن و مصاحبه با مردم و موضوعات قصه های حقیقی بسیاری از مردم روبرو شدم ک به اثر مراجعه به ساحر سبب از هم پاشیدن خانواده های زیادی شده

و سبب تفرقه بین مسلمانان و امثال آن بد بختی های زیادی را در جامعه به بار آورده است.

۱۵- تا جاییکه می بینیم امروز بازار سحر و فال بینی آنقدر گرم است که مردم بخاطر علاج خود به جای اینکه به رقیه مشروع مراجعه نماید به چنین ساحران و دجالان مراجعه مینمایند که به ذکر بعضی اسرار و حقائق آنان در بخش ضما ئم پرداخته ام تا باشد که مردم حقیقت آنان را دانسته و از رازهای نهان آنان آگاهی حاصل نمایند و به آنان مراجعه نه نمایند .

پیشنهادات

- ۱- بهتر است که علماء و طلاب علم تالیفات و تصنیفاتی بیشتری به زبان فارسی در مورد رقیه شرعی نمایند .
- ۲- تنها بر نظری بودن آن اکتفا نشود بلکه باید این موضوع را به اجرای عملی ربط داد تا تطبیق آن روی فرد و اجتماع عملی باشد.
- ۳- گسترش نهاد های دعوتی خصوصا برای طبقه اناث زیرا متضرر بیشتر در این موضوع این طبقه بوده با مراجعه نمودن بیشترشان به نزد ساحران و فالبینان .
- ۴- زمینه رشد فعالیت های دعوتی برای محصلین که در بخش تعلیمات اسلامی و برنامه ماستری به تحصیلات عالی شان ادامه می دهند از طرف استادان که در ساحه خدمت به دین فعالیت دارند .
- ۵- اجرای تحقیقات مشابه دیگر .
- ۶- پیشنهاد ما به دولت اینست که مانع رشد، و گسترش چنین نهاد ها شوند .
- ۷- در اخیر اینکه این موضوع از مه ماند یعنی حق موضوع را درست ادا کرده نتوانستم ممکن کس دیگری در زمینه تحقیق نماید .

مصادر ومراجع

قرآن كريم

1. الأصبحي: مالك بن أنس، المؤطأ، بتحقيق: محمد مصطفى الأعظمي (ب- ت).
2. الأصفهاني: الحسين بن محمد بن المفضل المعروف بالراغب الأصفهاني أبو القاسم، مفردات ألفاظ القرآن، دار النشر: دار القلم- دمشق (ب- ت).
3. الأفريقي: محمد بن مكرم بن منظور المصري، لسان العرب، بيروت، دار الفكر، چاپ سوم، 1414ق.
4. الألباني: محمد ناصر الدين، سلسلة الأحاديث الصحيحة، المكتب الإسلامي بيروت چاپ: چهارم سال: 1405 هـ ق.
5. الأندلسي: أبو الحسن علي بن إسماعيل النحوي اللغوي المعروف بابن سيده، المخصص، دار النشر: دار إحياء التراث العربي - بيروت - 1417 هـ - 1996م الطبعة: الأولى تحقيق: خليل إبراهيم جفال.
6. بالي: وحيد بن سلام، كتاب وقاية الإنسان من الجن والشياطين، نشر: 1418 هـ / 1997م مكتبة التابعين (القاهرة).
7. بالي: وحيد بن عبد السلام، الصارم البتار في التصدي للسريرة الأشرار، مكتبة الصحافة جدة - الشرفية 1412 هـ الطبعة الثالثة: 1412 هـ / 1992م.
8. البخاري: أبو عبد الله محمد بن إسماعيل الجعفي، الجامع الصحيح المختصر، الناشر: دار ابن كثير، اليمامة - بيروت الطبعة الثالثة، 1407 - 1987.
9. البدر: عبد الرزاق بن عبد المحسن، رسالة خرافة التمانم والخرز، الناشر: دار المحجة، (ب- ت).
10. البستي: محمد بن حبان بن أحمد أبو حاتم التميمي، صحيح ابن حبان بترتيب ابن بلبان، الناشر: مؤسسة الرسالة - بيروت الطبعة الثانية، 1414 - 1993.
11. البيهقي: أحمد بن الحسين بن علي بن موسى أبو بكر، سنن البيهقي الكبرى، الناشر: مكتبة دار الباز - مكة المكرمة، 1414 - 1994 تحقيق: محمد عبد القادر عطاء.
12. الترمذي: أبو عيسى محمد بن عيسى، سنن الترمذي، الناشر: دار إحياء التراث العربي - بيروت (ب- ت) تحقيق: أحمد محمد شاكر وآخرون.
13. التميمي: أحمد بن علي بن المثنى أبو يعلى الموصلي، مسند أبي يعلى، (ب- ت).
14. التميمي: محمد بن عبد الوهاب، القول السديد شرح كتاب التوحيد، الطبعة: الثانية الناشر: وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد - المملكة العربية السعودية تاريخ النشر: 1421 هـ.

15. التميمي: عبد الرحمن آل الشيخ، فتح المجيد شرح كتاب التوحيد، طبعة رئاسة إدارة البحوث العلمية والإفتاء، الرياض، ط: 1422، 4 هـ.
16. التميمي: سليمان بن عبد الله بن محمد بن عبد الوهاب، تيسير العزيز الحميد في شرح كتاب التوحيد المؤلف: الناشر: مكتبة الرياض الحديثة - الرياض. (ب-ت).
17. الجزاع: محمد بن صالح، الأحكام الفقهية في الرقية الشرعية، الطبعة الأولى 1427 هـ 2006 م دار الأندلس للنشر والتوزيع.
18. الجزري: أبو السعادات المبارك بن محمد، النهاية في غريب الحديث والأثر، الناشر: المكتبة العلمية - بيروت 1399 هـ - 1979 م.
19. الجوزي: محمد بن أبي بكر بن أيوب بن سعد شمس الدين ابن قيم، زاد المعاد في هدي خير العباد، (ب-ت).
20. الحراني: تقي الدين أبو العباس أحمد بن عبد الحليم بن تيمية، مجموع الفتاوى، الناشر: مؤسسة زايد بن سلطان آل نهيان الطبعة: الأولى 1425 هـ - 2004 م
21. الخطيب: حسين بن مسعود، شرح السنة، الناشر: المكتب الإسلامي، بيروت سنة 1971 م.
22. الدمشقي: أبو الفداء إسماعيل بن عمر بن كثير القرشي، تفسير القرآن العظيم، المحقق: سامي بن محمد سلامة الناشر: دار طيبة للنشر والتوزيع الطبعة: الثانية 1420 هـ - 1999 م.
23. الزبيدي: محمد بن محمد بن عبد الرزاق الحسيني، أبو الفيض، الملقب بمرتضى، الزبيدي، تاج العروس من جواهر القاموس، تحقيق مجموعة من المحققين الناشر: دار الهداية (ب-ت).
24. الزركلي: خير الدين بن محمود بن محمد بن علي بن فارس، الدمشقي (المتوفى: 1396 هـ) الناشر: دار العلم للملايين الطبعة: الخامسة عشر - أيار / مايو 2002 م [ترقيم الكتاب موافق للمطبوع، وتراجمه مضافة لخدمة التراجع (أكثر من 14000 ترجمة)]
25. السجستاني: أبو داود سليمان بن الأشعث، سنن أبي داود، دار الكتاب العربي - بيروت (ب-ت).
26. السعدي: عبد الرحمن بن ناصر، تيسير الكريم الرحمن في تفسير كلام المنان، المحقق: عبد الرحمن بن معلا اللويحق الناشر: مؤسسة الرسالة الطبعة: الأولى 1420 هـ - 2000 م.
27. الشامي: ابن عابدين، حاشية رد المختار على الدر المختار شرح تنوير الأبصار فقه أبو حنيفة، الناشر دار الفكر للطباعة والنشر سنة النشر 1421 هـ - 2000 م.
28. الشيباني: احمد بن حنبل، مسند الإمام أحمد بن حنبل، المحقق: شعيب الأرنؤوط وآخرون الناشر: مؤسسة الرسالة الطبعة: الثانية 1420 هـ، 1999 م.

29. الصابوني: محمد علي، روائع البيان تفسير آيات الأحكام، الناشر: مكتبة الغزالي مؤسسة مناهل العرفان، سنة النشر: 1400-1980 هـ.
30. الطبراني: أبو القاسم سليمان بن أحمد، المعجم الأوسط، الناشر: دار الحرمين - القاهرة ، 1415 تحقيق: طارق بن عوض الله بن محمد ، عبد المحسن بن إبراهيم الحسيني.
31. العثيمين: محمد بن صالح العثيمين، القول المفيد على كتاب التوحيد، تحقيق: د. سليمان أبا الخيل وآخر، الناشر: دار العاصمة الرياض، طبع: 1 سنة: 1420 هـ.
32. العدوي: مصطفى، العواصم من الشيطان و صحيح الرقية الشرعية سنة النشر: 1437هج-2016م (مكتبة لسان العرب).
33. العدوي: حاشية العدوي على شرح كفاية الطالب الرباني علي الصعيدي العدوي المالكي، تحقيق يوسف الشيخ محمد البقاعي الناشر دار الفكر سنة النشر 1412 مكان النشر بيروت.
34. العسقلاني: أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل الشافعي، فتح الباري شرح صحيح البخاري، الناشر: دار المعرفة - بيروت ، 1379 هـ ش.
35. العسقلاني: أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي، تقريب التهذيب، تحقيق محمد عوامة الناشر: دار الرشيد سنة النشر: 1406 - 1986 مكان النشر: سوريا.
36. العظيم آبادي: محمد شمس الحق، عون المعبود، الناشر: دار الكتب العلمية - بيروت الطبعة الثانية ، 1415 هـ.
37. العلياني: د.علي بن نفيح، التمام في الميزان العقيدة، مصدر هذه المادة الكتيبات الإسلامية/دار الوطن للنشر. (ب-ت).
38. العيني: بدر الدين الحنفي عمدة القاري شرح صحيح البخاري مصدر الكتاب : ملفات وورد من ملتقى أهل الحديث [الكتاب مرقم آليا غير موافق للمطبوع]
<http://www.ahlalhdeeth.com> تنبيه : هذه النسخة معدلة، أضفت إليها نصا كان ناقصا في الأولى. تاريخ التعديل : 19 ربيع الأول 1427 هـ الموافق : 17 نيسان (أفريل) 2006 م.
39. فيروز آبادي: محمد بن يعقوب، القاموس المحيط، مؤسسة الرسالة، بيروت طبع: 1 سنة: 1406 هـ.
40. القرطبي: ابو عبد الله محمد بن احمد بن ابى بكر بن فرح شمس الدين، الجامع لأحكام القرآن، الناشر: دار عالم الكتب الرياض ، المملكة العربية السعودية، الطبعة : 1423 هـ / 2003 م.
41. القرطبي: بو عمر يوسف بن عبد الله بن محمد بن عبد البر بن عاصم النمري، التمهيد لما في الموطأ من المعاني والأسانيد، بتحقيق: مصطفى بن أحمد العلوي و

- محمد عبد الكبير البكري الناشر : مؤسسة القرطبه مصدر الكتاب : موقع مكتبة المدينة الرقمية <http://www.raqamiya.org>
42. الكوفي: أبو بكر عبد الله بن محمد بن أبي شيبة العبسي، مُصنّف ابن أبي شيبة، تحقيق : محمد عوامة. ملاحظات : رقما الجزء والصفحة يتوافقان مع طبعة الدار السلفية الهندية القديمة. - ترقيم الأحاديث يتوافق مع طبعة دار القبلة. (المكتبة الشاملة).
43. المالكي: الإمام الحافظ ابن العربي، عارضة الأحوذني بشرح صحيح الترمذي، دار النشر: : دار الكتب العلمية بيروت- لبنان.
44. مصطفى: حسن، التحقيق في كلمات القرآن الكريم، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي، چاپ اول، 1368 ش.
45. المصطفى: إبراهيم مصطفى - أحمد الزيات - حامد عبد القادر - محمد النجار ، المعجم الوسيط، دار النشر: دار الدعوة تحقيق. (ب- ت).
46. المعاني: اسامه بن ياسين المعاني، فتح الحق المبين في أحكام رقى الصرع والسحر والعين المؤلف: أسامة بن ياسين المعاني أبو البراء الناشر: دار المعالي - عمان سنة النشر: 1421 - 2000 م.
47. المقدسي: عبد الله بن أحمد بن قدامة أبو محمد، المغني في فقه الإمام أحمد بن حنبل الشيباني، الناشر: دار الفكر - بيروت الطبعة الأولى، 1405 هـ.
48. المنذرى: عبد العظيم بن عبد القوي أبو محمد، الترغيب والترهيب من الحديث الشريف، الناشر : دار الكتب العلمية - بيروت الطبعة الأولى ، 1417 هـ.
49. النسائي: أحمد بن شعيب أبو عبد الرحمن، المجتبى من السنن، الناشر: مكتب المطبوعات الإسلامية - حلب الطبعة الثانية ، 1406 - 1986 تحقيق: عبدالفتاح أبو غدة.
50. نصار: عادل محي الدين، الرقية من الجان ومن عين الإنسان، بلد النشر: السعودية دار النشر: دار الوطن تاريخ النشر: 1413 مدينة الرياض.
51. النووي: أبو زكريا يحيى بن شرف بن مري، المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج، الناشر : دار إحياء التراث العربي - بيروت الطبعة الثانية ، 1392 هـ.
52. النيسابوري: أبو الحسين مسلم بن الحجاج بن مسلم القشيري، الجامع الصحيح المسمى صحيح مسلم، الناشر : دار الجيل بيروت + دار الأفق الجديدة - بيروت (ب- ت).
53. النيسابوري: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاكم، المستدرک على الصحيحين، الناشر: دار الكتب العلمية - بيروت الطبعة الأولى ، 1411 - 1990 تحقيق: مصطفى عبد القادر عطاء.
54. المنقّي شرح الموطأ القسم : شروح الحديث مصدر الكتاب : موقع الإسلام

<http://www.al-islam.com> (المكتبة الشاملة)

55. الموسوعة الفقهية الكويتية (13 / 21) الصادرة عن وزارة الأوقاف والشئون الإسلامية – الكويت الطبعة : (من 1404 - 1427 هـ). الأجزاء 1 – 23

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:

پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوله پشته

و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af